

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș
și organ informativ al AGRU-lui din Eparhia Maramureșului

Șezorul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Jertfă supremă.

Isus Hristos, Regele iubirii cere iubire dela noi. El vrea să stăpânească inima noastră în întregime, vrea să fie singurul nostru scop și singura noastră dorință. Acestei dorințe trebuie să jertfim toate celelalte. Să renunțăm pentru El, la dorințele noastre care ne-ar depărta, sau nu ne-ar duce mai aproape de El iată în ce se rezumă filosofia creștinească. Să stărpim din inima noastră orice sentiment, care se vârstă între Isus și noi, iată, jertfa supremă creștinească.

Faptele noastre izoresc din sentimente și dorințe. Dacă vom supune aceste unei selecții riguroase, din punct de vedere creștinesc și faptele noastre vor fi, prin calitatea lor, plăcute lui Isus. Aceasta înseamnă că prin fiecare din ele ne vom apropia de El. Dacă însă nu punem frâu dorințelor și sen-

timentelor noastre, apropierea aceasta ne va fi imposibilă. Vom acționa numai în serviciul lor, toată energia ni se va consuma în acțiuni, care ne închid între zidurile întunecoase ale păcatelor, oprindune să străbătem prin ele, la lumină, la Isus.

Isus, cel mai mare și adânc dintre toți filosofii, a știut că din dorințe se nasc faptele, iar dorințele se ivesc în urma sentimentelor. De aceea ne spune: „tot ce iubeste pe tată sau mamă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine, și cel ce iubeste pe fiu sau tată mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine“. E clar că Isus n'a voit aici să interzică iubirea părintească sau iubirea copiilor față de părinții lor, pe care le pretinde în alt loc, ci numai a subliniat că El trebuie să fie iubit peste toate. Iubirea

noastră supremă El trebuie să fie și numai în El poate să iubească în mod corect și sănătos părintele pe copilul și copilul pe tata sau mama lui. Tot ce este mai sus pus în inima noastră decât iubirea față de Isus, poate să fie sentiment bolnăvicios, maimuțăreală, exagerare, izvorul rezelor multe și mari, dar nu simțire care ne apropie de dulcele Isus.

Dacă prin sentimentele noastre rânduite de legi dumnezeiești putem greși față de legea iubirii, cu atât mai mult greșim când îngrijim în inima noastră vr'un sentiment oprit. Aceasta trebuie din rădăcini smuls din sufletul nostru. Smuigerea aceasta este duresoasă, de multe ori pare insuportabilă, dar dacă ne cugetăm la iubirea nemărginită a lui Isus față de noi, toate se vor ușura.

Jertfa supremă nu rămâne neîncoronată.

Pelerinaj românesc la Roma.

În zilele de 7—22 Mai 1936, sub patronajul I. P. S. episcop din Oradea, Valeriu Traian Frențiu, s'a organizat un pelerinaj românesc la Roma. Au participat 62 de pelerini din toate părțile țării. Conducător: Păr. canonic Ludovic Tăutu din Oradea, în legătură cu CIT (Compagnia Italiana Turismo).

Întâia oprire a fost la Veneția, a doua la Padova, a treia la Florența. Pretutindeni s'au oficiat slujbe religioase românești în principalele lăcașuri de închinare creștinească ale Italianilor: la San-Marco în Veneția, în biserica S. Anton la Padova, în catedrala Santa Maria dei fiori din Florența.

Sosirea pelerinilor la Roma s'a întâmplat la 12 5, 1936, în ziua deschiderii expoziției mondiale a Presei Catolice.

Solemnitatea deschiderii având caracter strict oficial, la aceasta n'au putut fi admiși decât cardinalii, patriarhi, arhiepiscopii, episcopii, prelații, corpul diplomatic de pe lângă S. Scaun și câțiva reprezentanți ai comitetelor naționale ale Presei Catolice. Acești reprezentanți pentru România au fost: Păr. canonic I. Georgescu, vicepreședintele comitetului de presă al AGRU-lui, păr. L. Tăutu secretar general și păr. Dr. Pal dela Iași (Moldova).

La expoziția Presei Catolice

Această solemnitate s'a desfășurat în sala cea mare a Ex-

poziției. anume amenajată în acest scop. Pe peretele din față, adecă în dosul scenei, se vedeau următoarele semnificative cuvinte latinești: „Negreșelnicului învățător al adevărului se închină armele adevărului” (Inerranti veritatis magistro veritatis arma deduntur). Peretele din dreapta era împodobit cu un frumos tablou reprezentând învierea Domnului Hristos, iar cel din stânga închinarea magilor și a păstorilor la nașterea din Betleem.

Exact la ora indicată și într'o atmosferă de sărbătorească reculegere, Sf. Papa Pius XI, însoțit de suita sa, își face apariția în sala festivă. Imediat contele Dalla Torre, președintele expoziției ia cuvântul, celind un discurs în care arăta scopurile urmărite de organizatori. Întâiul a fost înfățișarea rezultatelor de până acum ca într'o oglindă fidelă. Al doilea, trezirea interesului preoșimii și a credincioșilor pentru cea mai puternică armă a zilelor noastre: Presa periodică.

Cuvântul S. S. Papa Pius XI

Răspunzând, Papa Pius XI mulțumește tuturor celor ce s'au ostenit pentru înfăptuirea acestui gând mareț. Salută cu părintească dragoste pe toți cei de față și pe cei ce din cuvi-oase pricini n'au putut să vie. Li pare rău că lipsesc dela expoziție două țări mari: vasta și

greu încercata Rusie și Germania, în deosebi cunoscută și dragă. Despre Rusia spune că cu adevărată furie distruge tot ce e religios, mai cu seamă catolic; totul, afară de credință și eroism care ele înscriu zilnic noui și slăvite capitle de martirologiu. Iar despre Germania, că, împotriva oricărei dreptăți și adevăr, prin voite identificări artificiale și confuzii între religie și politică, nu se admite existența unei prese catolice. Și într'o țară și cealaltă acestei prese i se face cinstea de a se teme de puterea ei, de a i se aduce omagiul cuvenit numai adevărului: de a-l nega și a i se împotrivi cu încăpăținare.

Ziaristilor le atrage luarea aminte asupra comunismului. Acesta amenință totul, întinde curse în ascuns și atacă fățiș: demnitate individuală, sfințenie familiară, ordine și siguranță civilă, religie. Pilde înfiorătoare sunt: Rusia, Mexic, Spania, Uruguai, Brazilia. Propaganda ascunsă, tănuită e mai primejdioasă decât cea violentă, fățișă. Arată apoi marea greșală a celor ce împiedecă Biserica să lupte împotriva acestei propagande. „Strigătului înfricoșător a celor fără Dumnezeu — încheie Papa — „expoziția noastră îi răspunde cu increzătoare și mișcătoare rugăciune liturgică din timpul Paștilor: Rămâi cu noi, Doamne, căci ziua s'a plecat. Un trist amurg ce pare prevestirea unei nopți și mai triste se lasă peste lu-

mea întreagă: Rămâi cu noi căci atunci și în întunecime ne va străluci și ne va povălui lumina ta: rămâi cu noi Doamnel"

Expoziția

A urmat vizitarea expoziției nespuse de interesantă și sugestivă. Națiunile mari (Franța, Italia, Belgia, Portugalia, Olanda, Anglia) au pavilioane speciale. S'ar putea scrie volume întregi despre pavilionul fiecărei națiuni mari. Noi, Românii, figurăm în două săli: una destinată aproape în întregime nouă, fiindcă celelalte neamuri balcanice (Bulgari, Greci, Albanezi), toți laolaltă abia au jumătate de perete. Deosebit de această sală, Românii Uniți — elementul catolic cel mai de seamă din România — mai au un colțisor și în sala riturilor orientale, alături de Ruteni, Armeni, Sirieni, Arabi, Copti etc. Nu ne putem plânge că nu ni s'a dat atenția cuvenită. Că ne-am fi putut prezenta mai bine, e altă socoteală. Aceasta, însă, ne privește pe noi, nu comitetul de organizare al expoziției. Mai amintim că Păr. canonic I. Georgescu a tipărit în franțuzește răspunsul la „Schema pentru un studiu asupra presei periodice catolice și necatolice din România” (Orade, 1935, 192 p. în 8° mare 60 de lei), Această lucrare durabilă credem că, răspândită în număr potrivit de exemplare, ne va face un serviciu mai bun decât expoziția noastră din care lipsesc deocamdată tablourile statistice, diagramele, hărțile și care expoziție și de altfel are caracter efemer:

Dacă n'au putut asista toți pelerinii români la solemnitatea deschiderii expoziției presei, în schimb toți au vizitat cele patru mari bazilici creștine: San Pietro, San Paulo fuori de mura Santa Maria Maggiore și San Giovanni di Latrano, apoi San Pietro în vinculo, catacombele, muzeele ș. a. În deosebi mișcătoare a fost slujba românească oficiată la mormântul S. Petru. N'a fost inimă care să nu fi palpitat de emoție, când s'a rugat acolo „pentru unirea tuturor”. Mai ales Românii trebuie să se apropie cu cea mai mare evlavie de acest mormânt și de scaunul urmașului lui Sânt-Petru, fiindcă, alături de Mântuitorul, nimeni nu e mai mult pomenit ca purtătorul cheilor împărăției cerești. El e soțul nedespărțit al Domnului Hristos și în basmele populare.

Audiența la Papa Pius XI

Neuitată rămâne audiența avută de pelerinii români la Papa Pius XI Joi, 14, 5. 1936. La ei s'au adăos studenții teologi din noul colegiu românesc, numit după numele actualului papă-clitor, apoi câțiva membri ai coloniei române din Roma, încât numărul lor se apropia de sută.

Primit în genunchi de pelerini, S. Părinte trece pe dinaintea fiecăruia, dându-i inelul să-l sărute. Prezentările le face Excelența Sa I. P. S. episcop V. Tr. Frențiu dela Oradea. Când Papa ajunge în fața păr. canonic I. Georgescu, acesta îi pre-

zintă în semn de omagiu noua sa lucrare: „La presse périodique en Roumanie”, frumos legată în piele albă și împodobită cu insignele papale. Domnului general Dănilă Popp, Sf. Sa a ținut să-i adreseze câteva cuvinte de recunoaștere și mângâiere, spunând că știe dela I. P. S. Frențiu ce creștin bun și evlavios este DSa (se cuminecă zilnic!) Pontiful e viu impresionat de frumusețea și originalitatea costumelor naționale ale pelerinilor noastre. Când a ajuns în dreptul doamnei Valeria Dr. Bledea născută Radu, i s'a atras luarea aminte S. Părinte asupra darului ce aceasta a făcut bisericii noului colegiu prin prestolnița (acoperitoarea de altar), înfățișând în cusături frumoase cina cea de taină.

Papa Pius XI către pelerini

Isprăvind această ceremonie Papa Pius XI se oprește în ușa prin care venise și de acolo adresează pelerinilor următoarele cuvinte:

Mă bucur ori de câte ori pot să văd pe Români. După cum arată și numele vostru — Români Romani — între țara voastră și între Roma sunt legături vechi, nepieritoare. Cetatea religioasă a Românilor. Când au plecat ostășii lui Traian — episcopul vostru încă se chiamă Traian — să cucerească Dacia și s'o aducă în lumina istoriei, odată cu ei au plecat și cei dintâi creștini în România de astăzi. De aceea eu sunt încredințat că voi încă ați venit

să venerați nu numai monumentele originii voastre glorioase, ci să vă închinați și amintirii Sfântului Petru care nu poate fi înlăturat din tradițiile și din viața neamului vostru.

În această privință, nădejdii îndreptățite ne dă prezența unui număr din ce în ce mai frumos de tineri în colegiul vostru și al nostru. De aceea binecuvântarea noastră părintească e nu numai pentru acești fii așa de apropiați sufletului nostru ci și pentru voi toți apropiați sau departați, pentru familiile și rudele voastre și pentru scumpa voastră țară, România. Drept amintire dela această vizită făcută părintelui comun al creștinătății, Vă rog să primiți câte o iconiță pe care Vi-o va da veneratul nostru frate episcop dela Oradea.

Urmează binecuvântarea apostolică, primită de pelerini în extaz de fericire, gândindu-se că ea vine dela urmașul acela care a fost predestinat să fie temelie Bisericii și căruia puterea cheilor de a lega și deslega, de-a binecuvânta și osândi, i s'a dat și deosebit și chiar mai presus de ceilalți apostoli, ca el, oarecând întorcându-se să întărească pe frații săi...

Adânc mișcați, pelerinii întonează spontan, ca la un semn magic, fără de nici o probă prealabilă, de trei ori, înălțătorul „Mulți ani trăiască! Mulți ani! Scena a fost atât de impresionantă, încât S. Părinte, după al treilea acord, nu s'a putut răbda să nu se mai întoarcă odată cu fața către pelerinii români, adresându-le înduioșătorul „Adio!”

N'a rămas ochiu nemuiat în lacrimi, nici inimă necutremurată de fiori de dragoste pentru locuitorul lui Hristos pe pământ, pentru capul și părintele tuturor bisericilor din Răsărit ca și din Apus, pentru Prea Fericitul, Prea Sfântul, cel de o potrivă cu îngerii întru Hristos, Părintele părinților, Sfinția Sa Papa Pius XI, pentru care toată suflarea românească nu se poate ruga îndeajuns ca bunul Dumnezeu să-l ține întru lungime de zile...

Coborâți în curtea San-Damasco, pelerinii se fotografiază împreună. Cei mai mulți trec apoi încă odată prin basilica San-Pietro să se închine moștelui acestuia.

Sfințirea bisericii românești din Roma

Istorică române și ziua de Duminecă 17. 5, 1936, data binecuvântării bisericii noului colegiu românesc „Papa Pius XI”. Așezată pe vârful Janicului, lângă farul menit să lumineze cea mai bună parte a acestei coline, la cotitura unei încântătoare serpentine, având intrare deosebită de a colegiului și putând deservi și alte nevoi sufletești decât cele pentru care în rândul întâiu a fost destinată, cu iconostas, cor și o acustică minunată, această biserică e pur și simplu un giuvaer pe care Sf. Părinte, alături de atâtea altele, îl cinstește Bisericii noastre. Icoanele principale zugrăvite cu o artă desăvârșită sunt Domnul Hristos, Maica Sfântă, S. Ioan Damas-

chinul și S. Nichita (Nicetas) din Remesiana apostolul Românilor. La mijlocul iconostasului, între cele două șiruri de icoane, se citesc sugestivele cuvinte ale apostolului: „Tutor celor din Roma, iubitorului lui Dumnezeu celor sfinți, credința voastră se vestește în toată lumea”. După binecuvântarea acestora, I. P. S. episcop Frențiu face citeji (anagnosti) pe cinci clerici ai noului seminar. Apoi începe liturgia.

După eșirea cu darurile I. P. S. asistat de pâr. prepozit Al. Breban dela Baia Mare, canonicii I. Georgescu și L. Tăutu dela Oradea, de preoții Dragomir și Crihălmean, hirotonește de preot pe diaconul Gheorghe Grecu din eparhia Clujului. E cu deosebire impresionantă încunjurarea și sărutarea celor patru colțuri ale altarului făcută de candidatul la preoție, condus de cei dintâi doi canonici, dar și celelalte acte ale consacrării: lipirea frunții noului hirotontit de masa sfântului altar, punerea mâinilor episcopului, dramatica lui îmbrăcare cu odăjdii. La fel și hirotonirea diaconilor Iuliu Hirje din Oradea și Vasile Tiplea dela Baia Mare, după consacrarea speciilor euharistice.

Răspunsurile liturgice le-a dat frumosul cor al elevilor colegiului „Papa Pius XI”. ajutați de frații lor din colegiul de Propaganda Fide, sub conducerea destoinică a tânărului Iluțiu „cantus magister” în acest dn urmă colegiu.

În afară de pelerinii români și cei doi miniștri ai României

d. Aurel Ioan Vassiliu dela Vatican și d. Ion Lugoșianu dela Quirinal, la aceste înălțătoare solemnități asistă: Excel. Sa Mons. Giuseppe Cesarini, asesor la Congregația Orientală; Exe. Sa Mons. Thaci, arhiepiscop de Scutari; Mons. Parente, rectorul colegiului de Propaganda Fide; Mons. Eurico Benedetti dela Biblioteca Vaticană; Mons. Mojoli dela Congregația Orientală; Mons. Mulders dela universitatea catolică din Nimega; P. Preseren S. I. asesor; PP. S. Salaville și De Meester; directorii și elevii colegiilor grec și rutean ș. a.

Predica I. P. Sa ep. Frențiu

La sfârșitul slujbei I. P. S. episcop Frențiu, întemeindu-se pe evanghelia zilei (a orbului din nașdree), rostește o foarte potrivită predică ocazională. I. P. S. Sa trage luarea aminte asupra munificenței și bunățării S. Părinte care a zidit cu toată cheltuiala sa colegiul și biserica aceasta pentru formarea viitorilor apostoli ai neamului. Ei vor fi pildă tuturor și vor munci ca toți să fie una. Poporul român își are obârșia dela Roma. Printre coloniștii împăratului Traian au fost și creștini, precum a zis și S. Părinte Papa. Ei au adus cei dinții sămânța credinței creștine în părțile noastre. Pân în secolul al XI-lea noi am fost în legătură sufletească cu Roma. Desbinarea cea mare a Bisericii Răsăritului de centrul unității s'a făcut fără știrea și învoirea, dar spre paguba și stricăciunea

noastră cea mai mare. Așa au început anii blestemului în mijlocul neamului românesc. La 1700 marele arhieru Atanasie Anghel Popa ridică acest blestem dela Români Transilvăneni și aduce în schimb binecuvântarea unirii. Dela Blaj, centrul Bisericii unite, această binecuvântare trece pe rând, în toate părțile locuite de Români. Elevii colegiilor din Roma au fost cu deosebire purtătorii acestei binecuvântări cerești. Idealul de unitate națională-politică e astăzi aproape în întregime înfăptuit. Pentru întărirea acestei unități se cere și o altă unitate superioară: cea religioasă.

I. P. S. episcop Frențiu incheie mulțumind lui Dumnezeu pentru nemărginitele daruri revărsate asupra neamului nostru întreg, apoi S. Părinte Papa Pius XI pentru aceste ctitorii mari cari îi vor înscrie numele cu litere neperitoare în analele nației și Bisericii noastre. Cerșește apoi harul lui Dumnezeu asupra tuturor celor de față, asupra celor depărtați, dar atât de iubiți de acasă, asupra M. Sale Regelui Carol II, asupra stăpânirii sale care are să lupte cu atâtea greutăți în aceste zile critice. I. P. Sa ar dori să audă de pe buzele tuturor Românilor mângâietoarele cuvinte rostite de orbul din naștere tămăduit în chip miraculos: „Cred Doamne!”

Pelerinajul și marea sărbătoare dela Roma nu se puteau încheia cu o rugăciune mai potrivită, mai semnificativă decât aceasta.

Toți pelerinii vor păstra amintiri neuitate din aceste zile cu privești și evenimente mărețe.

Preafericitul Părinte Papa Piu XI

a intrat în anul al optzeci-lea din viață. Al 261-lea urmaș al sfântului Petru parcă nu simtește sarcina grea a anilor, la cari puțini ajung.

Corabia lui Petru cârmuit de octogenarul cârmaci zboară pe deasupra valurilor viforoase ale lumii fără să piarză chiar numai pentru un moment, din vedere înaltul scop impus de Mântuitorul: Impărăția lui Hristos.

Noi românii în special am simțit și simțim grija ce ni o poartă capul văzut al Bisericii. Seminarul românesc din Roma și biserica românească de acolo, sunt fapte, care vorbesc.

Activitatea Preafericitului Părinte nu are marginii. Fiecare an din viața Lui contribuște cu un nou capitol la istoria Bisericii și a lumii. Fiecare zi este un nou pas cătră realizarea programului arătat în cuvântarea rostită la încorona-

rea Lui și care se cuprinde în cuvinte atât de puține : Pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos. **Din inimă ne rugăm : Pe Preafericitul Părintele nostru Papa Piu al XI-lea Doamne păzește-L intru mulți ani.**

— Excelența Sa Msgr. Valerio Valeri nunțiu apostolic pentru România, a fost mutat din București — micul Paris — la adevăratul Paris, tot în calitate de nunțiu. Aceasta numire este dovada aptitudinilor lui excepționale, căci în ierarhia, diplomației Vaticanului postul de nunțiu la Paris este primul. Dragostea ce a avut-o față de noi, românii uniți ne îndreptățește să credem, ca în înalta lui situație de acum, și în cele

viitoare și mai înalte nu ne va uita și vom avea în persoana lui un apărător cald în cauzele noastre.

— **Moartea unui cardinal.** În 20 Maiu a repausat în Roma cardinalul *Alexie Lépicier*. În diferitele servicii ale diplomației Vaticanului și în cele mai depărtate colțuri ale globului a adus servicii prețioase Bisericii. A fost reprezentantul sf. Scaun în Anglia, Scoția, India, Abisinia și Eritrea, iar în ce privește domeniul științei, în calitate de profesor de dogmatică la colegiul Urban de Propaganda Fide, a lăsat multe și valoroase publicații.

— **Inima lui Isus**, excelența revistă, apare în Aiud. Director Msgr. Ioan Bucur, profesor Aiud, redactori : Ioan Belu și Ovidiu Hulea.

În numărul 5, care ne-a sosit într'un articol, intitulat : Mai

mult apostolat, redacția arată motivele, care au determinat redacția ca să scoată această revistă, care are menirea de a lărgi hotarele împărăției lui Hristos. Lipsa apariției acestei reviste o dovedește faptul, că sunt unele comune, unde se găesc 20 până la 50 cititori.

Apare odată lunar. Abonament : pe an 40 lei. Numărul 3 Lei.

— **Buna menajeră sau carte de bucate** cea mai bogată și mai practică din toate cărțile de bucate, care a ajuns 8 ediții. Scrisă de Ecaterina Dr. Comșa. Cartea cea mai folositoare pentru Doamnele Preotese. Se găsește de vânzare la librăria Asociațiunii-Sighet.

Citiți și răspândiți
„Dumineca“

Calendar săptămânal.

7 — 13 Iunie 1936.

7. Dumineca tuturor sfinților

ap. Evr. 11, 33. Evg. Mat. 10 32-38

M. Teodor

8. Luni Moaște Teodor Str.

9. Marți C. Ciril

10. Mercuri M. Alexandru

11. Joi ep. Vartolomeu

12. Vineri C. Onufrie

13. Sâmbătă M. Achilina

... „Așa lasă tot cel ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l voi și eu pe el înaintea Tatălui meu carele este în ceruri.

Iară cel ce se va lăpăda de mine înaintea oamenilor și eu mă voi lăpăda de el înaintea Tatălui meu carele este în ceruri.

Să nu vă pare că am venit să arunc pace pe pământ : n'am venit să arunc pace, ci sabie.

Căci am venit să despart pe om de tatăl său și pe mamă de fatăsa și pe noră de soacrăsa.

Și vrăjmașii omului casnicii lui.

Cel ce iubește pe tatăl său pe mamă mai mult pe mine, nu este vrednic de mine ; și cel ce iubește pe fiu sau pe fată mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine.

Și cel ce nu-și ia crucea sa și nu vine după mine, nu este vrednic de mine- (Mat. 10, 33-38)